

Posudek bakalářské diplomové práce

Univerzita Palackého v Olomouci, Filozofická fakulta, KAA

Autor práce: Alexandra Tejchmanová

Název práce: Analýza tlumočnického projevu při tlumočení z listu v závislosti na syntaxi výchozího textu

Vedoucí práce: PhDr. Veronika Prágerová, Ph.D.

Autor posudku: Mgr. Ondřej Molnár, Ph.D.

Hodnocení: A = 1, B = 1-, C = 2, D = 2-, E = 3, F = nedostatečně

Hodnocení

1. Přínos práce, aktuálnost a důležitost tématu.

Práce Alexandry Tejchmanové se zabývá analýzou tlumočnického projevu při tlumočení z listu v závislosti na syntaxi výchozího textu. Diplomantka si pro účely své analýzy vybrala tlumočnické nahrávky studentů magisterského oboru Angličtina se zaměřením na komunitní tlumočení a překlad, přičemž porovnává syntax výchozího textu (na textu evropské směrnice) s nahrávkami tlumočnicků. Jakkoli je propojení tématu syntaxe s tlumočením zajímavé, v práci postrádám jasně definovanou výzkumnou otázku. Navíc práce toto téma redukuje na počet jednoduchých vět a souvětí (a jejich průměrný počet slov) výchozího textu ve srovnání s přepsanými nahrávkami jednotlivých tlumočnicků.

E

2. Kvalita přehledu poznatků o tématu. Použití odborné literatury a dalších zdrojů.

Diplomantka se v probíraných tématech neorientuje a s odbornou literaturou neumí pracovat. Práci chybí hlubší vhled do větné skladby, stylistiky, komparativní analýzy, typologických rozdílů mezi studovanými jazyky, etc. Autorka například definuje syntax pomocí Chomského (2002, 11): „Syntax je věda o principech a pravidlech, podle kterých se v jednotlivých jazycích tvoří větné struktury“, ale ve své práci se žádnými principy ani pravidly dále nezabývá.

V bibliografii postrádám např. gramatiku prof. Duškové (*Mluvnice současné angličtiny na pozadí češtiny*), která se vzhledem ke svému kontrastivnímu charakteru pro toto téma nabízí, dále pak monografii prof. Tárníkové (*Sentence Complexes in Text: Processing Strategies in English and in Czech*), příp. stat' prof. Vachka (teorie o kompaktnosti anglických vět), na kterého se v textu odkazuje Urbanová.

Nominální tendence anglického jazyka diplomantka redukuje pouze na predikaci nominálně slovesnou (s. 10).

Četné zdroje zmíněné v textu práce, např. Lambertová, Urbanová, Homoláč, Kořenský a Čechová, nejsou uvedeny v bibliografii na konci práce.

3. Formulace záměrů práce. Metody práce. Jejich popis a adekvátnost

Záměry bakalářské práce jsou chaotické, hypotéza je nesrozumitelná.

Klíčovým problémem je fakt, že má tato práce na 30 normostranách ambice obsáhnout např. vznik a vývoj teorie funkčních stylů, stylistiku a její historii, charakteristiku právního jazyka, definici věty spisovné češtiny, definici věty podle anglické gramatiky, historii tlumočení a v neposlední řadě hodnocení výkonů jednotlivých studentů.

4. Teoretické aspekty (argumentace, koherence).

Vizte předchozí body.

5. Praktické aspekty (návaznost na teoretickou část, výběr textů, textových vzorků, příkladů, způsob analýzy).

Vizte předchozí body. Praktická analýza není nijak propojená s teoretickou částí, příklady chybí.

6. Zpracování výsledků, praktický přínos práce.

Výsledky analýzy jsou zpracovány přehledně do tabulek, nicméně celkové závěry bakalářské práce nepřinášejí prakticky žádnou hodnotu:

- 1) *výsledek tlumočení z listu je vždy do počtu slov delší než výchozí text* – diplomantka tento závěr nijak nedosazuje do kontextu jiných prací a výstupů, kriticky jej nevztahuje např. k jazykovým univerzáliím. Podotýká jen, že se jedná o závěr málo překvapivý.
- 2) *s nárůstem slov se vždy zvýšil i celkový počet vět.*
- 3) *oficiální překlad výchozího textu je také kratší, ale vět má nepatrně více. Překlad textu zapadá do statistik o počtu vět jednoduchých i souvětí.* O jakou statistiku se jedná, autorka nezmiňuje.

Diplomantka v závěru dochází k doporučení, které zní, že tlumočníci při přípravě na tlumočení z listu mají věnovat patřičnou pozornost dlouhým větám. Jako důvod zmiňuje skutečnost, že je anglický slovosled jiný než český. Vztah mezi komunikativním dynamismem a slovním pořádkem ve větě (v angličtině a v češtině) však v celé své práci nijak nerozebírá, navzdory tomu, že v úvodu práce slibuje, že se bude zabývat systematickým – pravděpodobně myslí *systemovým* – rozdílem mezi angličtinou a češtinou.

7. Formální zpracování. Jazyková a stylistická úroveň, rozsah práce, grafická úprava, dodržení publikační normy.

Formální zpracování bakalářské práce je problematické. Jazyková a stylistická úroveň velmi kolísá. Gramatické chyby jsem vyznačil v tištěné verzi práce (např. na s. 11, 32, 35). Za nejzávažnější nedostatek však považuji nevhodné vyjadřování, které není slučitelné s požadavky na akademickou práci:

- Spojením těchto disciplín jsem chtěla vytvořit práci, která se v rámci Univerzity Palackého dosud nenapsala. Syntax je ale disciplína velmi obsáhlá, a jelikož náležitosti bakalářské práce jsou obsahově omezené, a mé znalosti syntaxe jsou omezené také, zaměřila jsem se jen na kategorie vět (s. 6).

- Všechny nahrávky tlumočení z listu byly pořízeny v lednu 2017 při státních závěrečných zkouškách na Univerzitě Palackého v Olomouci, filozofické fakultě, katedře anglistiky a amerikanistiky, magisterského oboru Angličtina se zaměřením na komunitní tlumočení a překlad (s. 7).

- V projevu se objevují slova a slovní spojení, které jsou hlavním předmětem textu (s. 21).

- Nahrávka X3 je na pohled velmi kondenzovaná . . . výkon studenta v první části nahrávky působí dobrým dojmem (s. 24).

- Dle jedné studentky práv se zřídka tyto texty překládají a překladu dostane až samotná směrnice ve svém plném znění (s. 31).

- V poslední kapitole této bakalářské práce jsem nejdříve vyhodnotila průběh psaní a popsala jsem, jak se mi pracovalo s mnou zvolenými zdroji (s. 32).

- Metodiku rozboru jsem si zvolila sama, a lze s jistotou říci, že kdyby analýzu prováděl někdo jiný, tak by podle vlastního uvážení mohl metodiku rozboru zvolit naprosto jinou nebo jen mírně odlišnou, a dopracoval by se vždy k rozdílným výsledkům (s. 33).

- Při přípravě textu věnujte pozornost dlouhým větám, které zabírají více řádkům (s. 35)

V neposlední řadě ani struktura práce a její dílčí části (např. úvod a závěr) neodpovídají konvenčním zvyklostem kvalifikační práce.

E

Další poznámky autora posudku:

Doplňující otázky k obhajobě:

1. Popište zákonitosti slovního pořádku ve větě v angličtině a češtině. Zamyslete nad funkční větnou perspektivou.
2. Popište typologické rozdíly mezi výše uvedenými jazyky.
3. V textu se na s. 11 odkazujete na Knittlovou tvrzení, že je právní angličtina vysoce nominální. Mohla byste toto tvrzení podložit příklady z analyzovaného textu?
4. Může mít typologická odlišnost jazyků přímý vliv na počet slov ve větě (v kontextu překladu či tlumočení)? Vysvětlete.

Závěrečné hodnocení:

Práci k obhajobě doporučuji ~~nedoporučuji~~

Celkové hodnocení práce – navrhovaný klasifikační stupeň

E-F

Poznámka: Závěrečný klasifikační stupeň nelze vypočítat jako prostý průměr hodnocení v jednotlivých oblastech, protože je nutné zohlednit závažnost jednotlivých aspektů hodnocení a přistupovat k práci jako k celku.

Datum: 14. 1. 2018

Podpis:

Na základě kontroly vysokoškolských kvalifikačních prací systémem Theses.cz ani jiným způsobem nebyla u výše uvedené práce zjištěna taková shoda s jinými pracemi, dokumenty nebo texty, která by zakládala odůvodněné podezření z porušování autorských práv.